

Az Országos Vadgazdálkodási Alap élőhelyfejlesztési lehetőségei

Rung Áron vadgazdálkodási főmunkatárs, Országos Magyar
Vadászkamara

Konferencia és kaszálási bemutató, 2023. június 22. (Csákvár)

Intenzív mezőgazdasági művelés alatt álló területek

- Magyarországon a **mintegy 5 millió ha támogatott mezőgazdasági terület** jelentős részén **intenzív mezőgazdasági művelés** folyik – környezeti hatása meghatározó
- Évtizedek óta tart a **mezőgazdaság intenzifikációja** – gépesítés fejlődése, növekvő vegyszerhasználat
- **Az egyszerűsített területalapú támogatás bevezetése gyorsította a folyamatot** – mezsgyék, árokpartok, felhagyott területek művelésbe vonásával

Következmények:

- Gyomnövény flóra elszegényedése
- Ízeltlábúak drasztikus állománycsökkenése
- A mezei madár- és apróvadfajok élőhelye és táplálékforrása eltűnik – európai szintű állománycsökkenés

Klíímaváltozás

Egyre inkább **felerősödnek az időjárási szélsőségek Magyarországon is:**

- Egyre forróbb nyarak
- Hosszú aszályos időszakok – már nem csak nyáron
- Hirtelen nagy mennyiségű csapadékkal érkező viharok
- Rendszeretlenül váltakozó csapadékos és száraz periódusok
- Gyakori tavaszi hidegbetörések

A vadászatra jogosultak helyzete

- **Magas működési költségek** (bérleti díjak, hivatásos vadászok kötelező alkalmazása, vadkár, stb.) mellett fejlesztési beruházások csökkentek, elmaradtak („vadföldművelés”, takarmányozás)
- Vadászatra jogosultak részére **közvetlen vadgazdálkodási célú támogatás 2007 óta nem volt elérhető**
- **A vadgazdálkodási ágazat számára szükségessé vált külső fejlesztési forrás biztosítása**

MEGOLDÁS

Vadgazdálkodási Alap létrehozása a Vadászkamara szervezetén belül 2017. évben

- Pénzügyi háttér
  - Vadászjegy - mintegy 70 000 magyar vadász
  - Vadászati engedély – több, mint 25 000 külföldi vadász
- Jogsabályok módosítása

A vad védelméről, vadgazdálkodásról és vadásatról szóló törvény 2015. évi módosítása, valamint az Országos Magyar Vadászkamaráról szóló törvény 2016. évi módosítása
- Köztestület (AM felügyelettel)
- Szervezeti felépítés – szakmai testületek, vármegyei irodák
- Működtetés feltételei adottak (személyi, tárgyi)

Célok:

- A **szabad területi vadgazdálkodás** feltételeinek és környezeti hatékonyságának javítása
- A **vadon élő vadászható fajok**, mint természeti erőforrások **fenntarthatósága**
- A **klímaváltozás káros hatásainak enyhítése**

Alapelvek:

- **Hosszútávú forrásrendszer működtetése**
- **Előfinanszírozott, vissza nem térítendő támogatás**
- Pályázók köre: hatóság által nyilvántartásba vett **vadászatra jogosultak**
- **Kötelező önrész** (min. 30%)
- A pályázatokat az **Országos Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Bizottság** bírálja el és rangsorolja pontrendszer szerint

Élőhelyfejlesztési lehetőségek a Vadgazdálkodási Alapban

- Induláskor a „Zöldítés” egyes elemeivel összhangban
- EFA elemek (rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény, erdősített terület, ökológiai jelentőségű másodvetés, nitrogénmegkötő növényekkel beültetett terület)

Célterületek

- **Fás szárú vegetációk kialakítása: csenderes, fasor, vadbúvó, rágóerdő**
- **Táplálkozó- és búvóhelyek kialakítása szántóföldi kultúrák vetésével**
- **Évelő zöldtakarmány keverékek telepítése**
- **Vízellátást javító beavatkozások**
- **Ragadozógyérítés**

2023/24. vadászati évi célterületek

Támogatott célterület neve	Min. önrész	Pályázható min. támogatás (Ft)	Elnyerhető max. támogatás (Ft)	Fenntartási időszak
2/1. Fás szárú fajokból álló szegélyek kialakítása, rágóerdő telepítés, csenderesek, vadbúvók kialakítása	30%	100 000	2 000 000	6 év
2/2. Táplálkozó- és búvóhelyek kialakítása szántóföldi kultúrák vetésével	30%	100 000	2 000 000	vetés évét követő év január végéig/1év
2/3. Termesztett növényfélések diverzifikálása évelő zöldtakarmány keverékek telepítésével	30%	100 000	2 500 000	3 év
2/4. Vadászterület vízellátását javító beavatkozás	30%	100 000	4 000 000	5 év
2/5. Ragadozógyérítés, csapdapark fejlesztés	30%	200 000	1 500 000	4 év
2/6. Fácán és fogoly állománygazdálkodás fejlesztése	30%	100 000	2 000 000	1 év

Célterület	Támogatási összeg (Ft)				
	2017/2018.	2018/2019.	2020/2021.	2022/2023.	2023/2024.
Fás szárú (szegély, csenderes)	41 669 958	10 208 431	24 077 062	14 805 374	5 306 700
Apróvad táplálkozó- és búvóhelyek		55 794 154	43 460 149	82 148 915	57 834 818
Évelő zöldtakarmány keverékek telepítése	134 249 877	73 904 147	140 335 031	178 691 089	113 506 815
Vízellátást javító beavatkozások	120 751 361	150 059 065	127 812 827	130 898 348	240 501 636
Ragadozógyérítés, csapdapark fejlesztés	164 060 392	83 099 130	110 106 396	66 279 008	67 409 656
Fácán állománygazdálkodás fejlesztése	123 347 839	9 048 618	14 201 644	9 778 500	11 917 000
Apróvad- és őzetetők vásárlása és elkészítése		135 787 788	32 782 564	-	-
Összesen	584 079 427	517 901 333	492 775 673	482 601 234	496 476 625

A Vadgazdálkodási Alap számokban

2018-2023

- beérkezett pályázatok száma: 3 944
- támogatott pályázatok száma: 2 957
- támogatások összege: 2,57 Mrd Ft
- hozzáadott önerő összege: 1,3 Mrd Ft

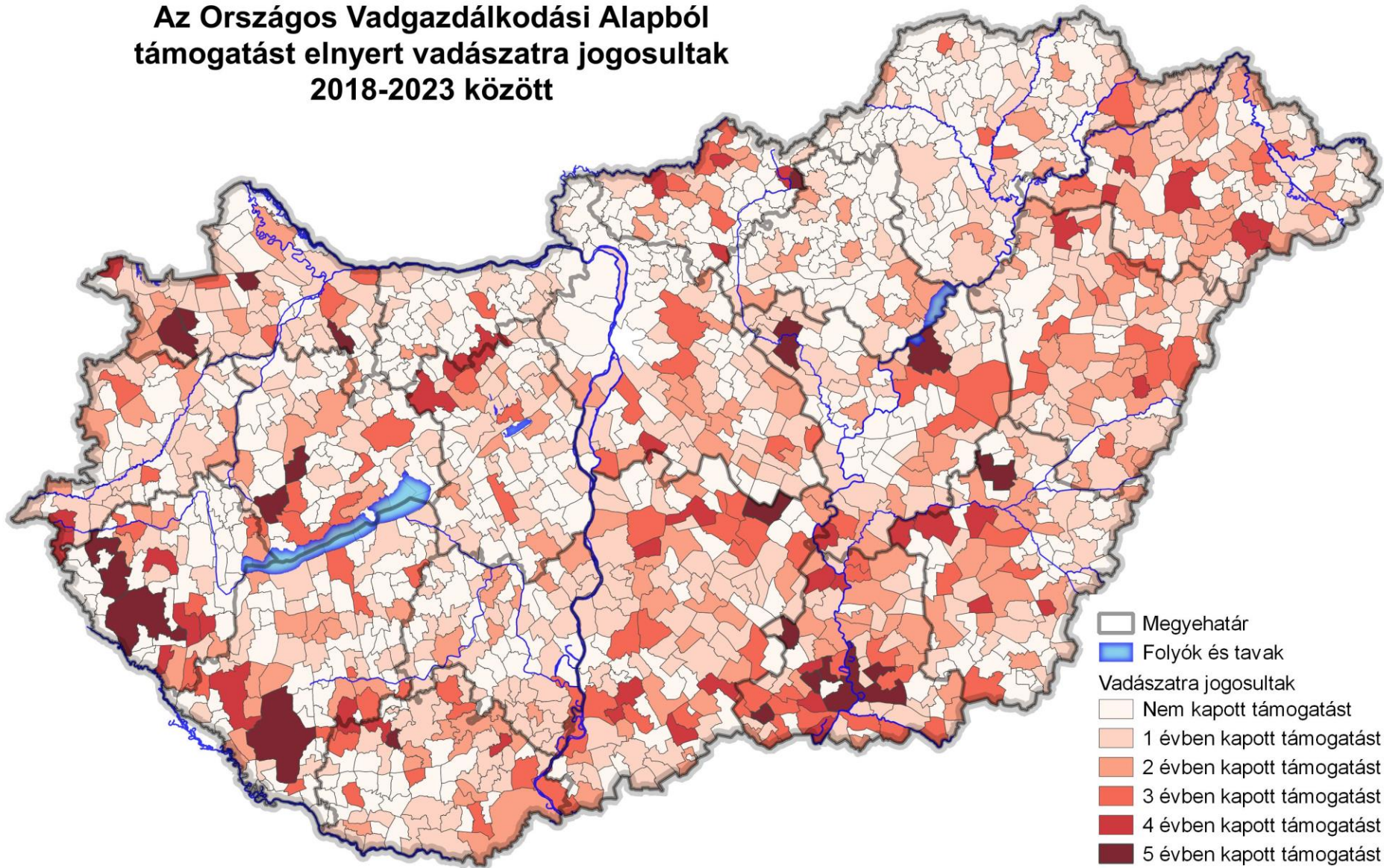
Mindösszesen **3 milliárd 870 millió Ft** értékű vadgazdálkodási fejlesztést támogattunk az 5 év alatt.

A támogatást elnyert vadászatra jogosultak száma: 844

Összes élőhelyfejlesztés az 5 év alatt: 14 505 ha

Az Országos Vadgazdálkodási Alapból támogatást elnyert vadászatra jogosultak 2018-2023 között

- Megyehatár
■ Folyók és tavak
- Vadászatra jogosultak
- Nem kapott támogatást
  - 1 évben kapott támogatást
  - 2 évben kapott támogatást
  - 3 évben kapott támogatást
  - 4 évben kapott támogatást
  - 5 évben kapott támogatást

A határvonalak forrása az Országos Vadgazdálkodási Adattár

Élőhelyes célterületek

Támogatható elemek:

- Földhasználóval kötött megállapodás,
- Földterületek bérleti díja,
- Vállalkozói munkadíj,
- Csemete, vetőmag beszerzés

Előírás

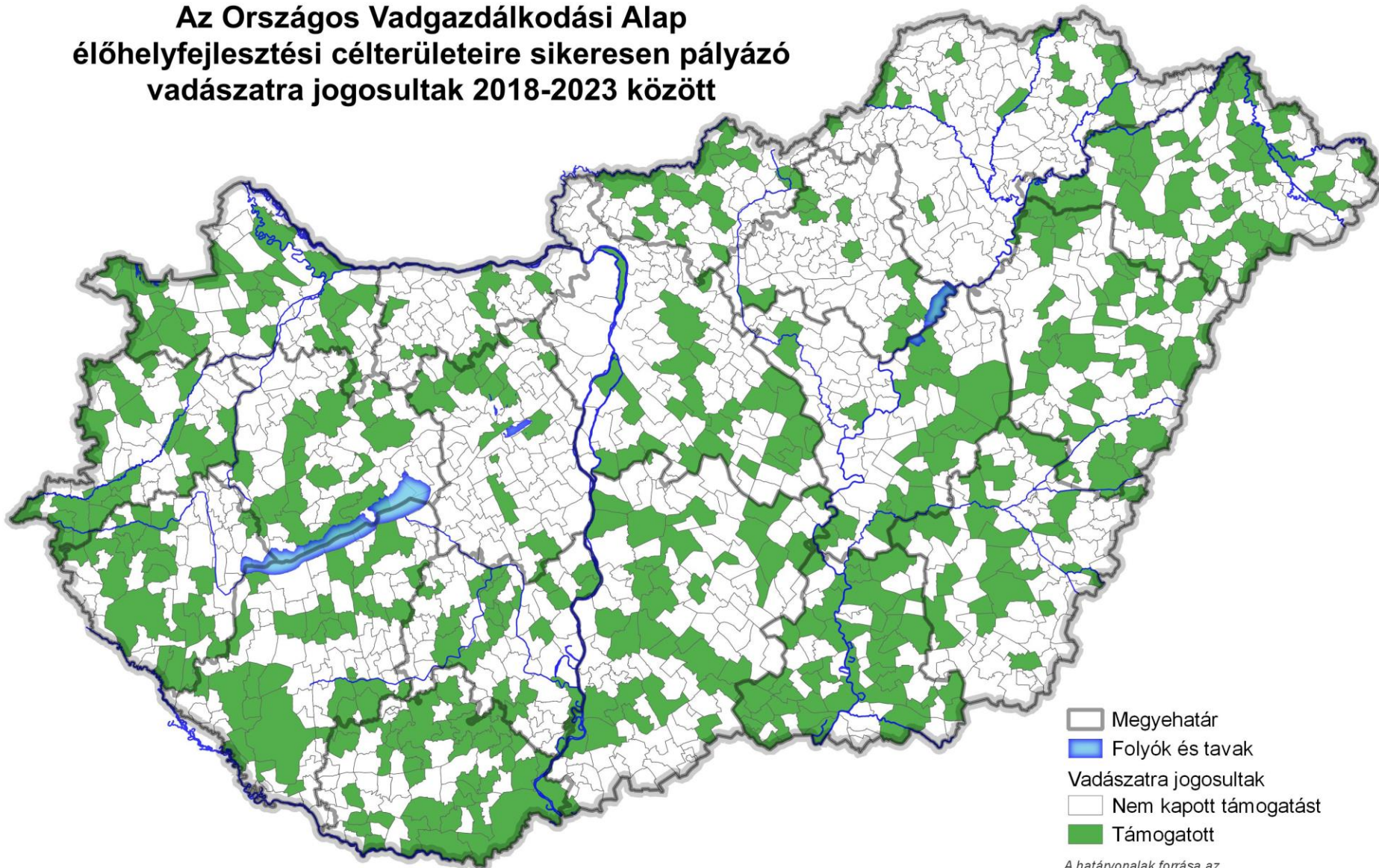
- Meghatározott fajlista
- Vegyes kultúra létesítése, mozaikosság
- Vegyszermentesség
- **Vadbarát kezelés**
- Területméretek

A pályázatból finanszírozott évelő kultúrák kezelésének előírásai

- *Betakarítás (az első évben végzett tisztító kaszálás kivételével) nem végezhető július 1. előtt.*
- *Kaszálást csak vadbarát módon: **vadriasztó lánc** használata mellett, legfeljebb **3 m vágásszélességű** kaszával, a tábla **közepe felől a széle felé** haladva, maximum **5 km/h** sebességgel, legalább **10 % kaszálatlan terület** meghagyásával ajánlott végezni.*
- *A kaszálás/betakarítás időpontját amennyiben a földhasználó végzi, **köteles 5 nappal** azt megelőzően **bejelenteni** a vadászatra jogosultnak (fészekmentés, gidamentés lehetőségének érdekében).*
- *A kaszálásra vonatkozó előírások a következő kiírásban várhatóan kiegészülnek a minimum **10 cm-es tarlómagasság** hagyásával*

**Az Országos Vadgazdálkodási Alap
élőhelyfejlesztési célterületeire sikeresen pályázó
vadászatra jogosultak 2018-2023 között**

- Megyehatár
- Folyók és tavak
- Vadászatra jogosultak
- Nem kapott támogatást
- Támogatott

*A határvonalak forrása az
Országos Vadgazdálkodási Adattár*

Vízellátást javító beavatkozások

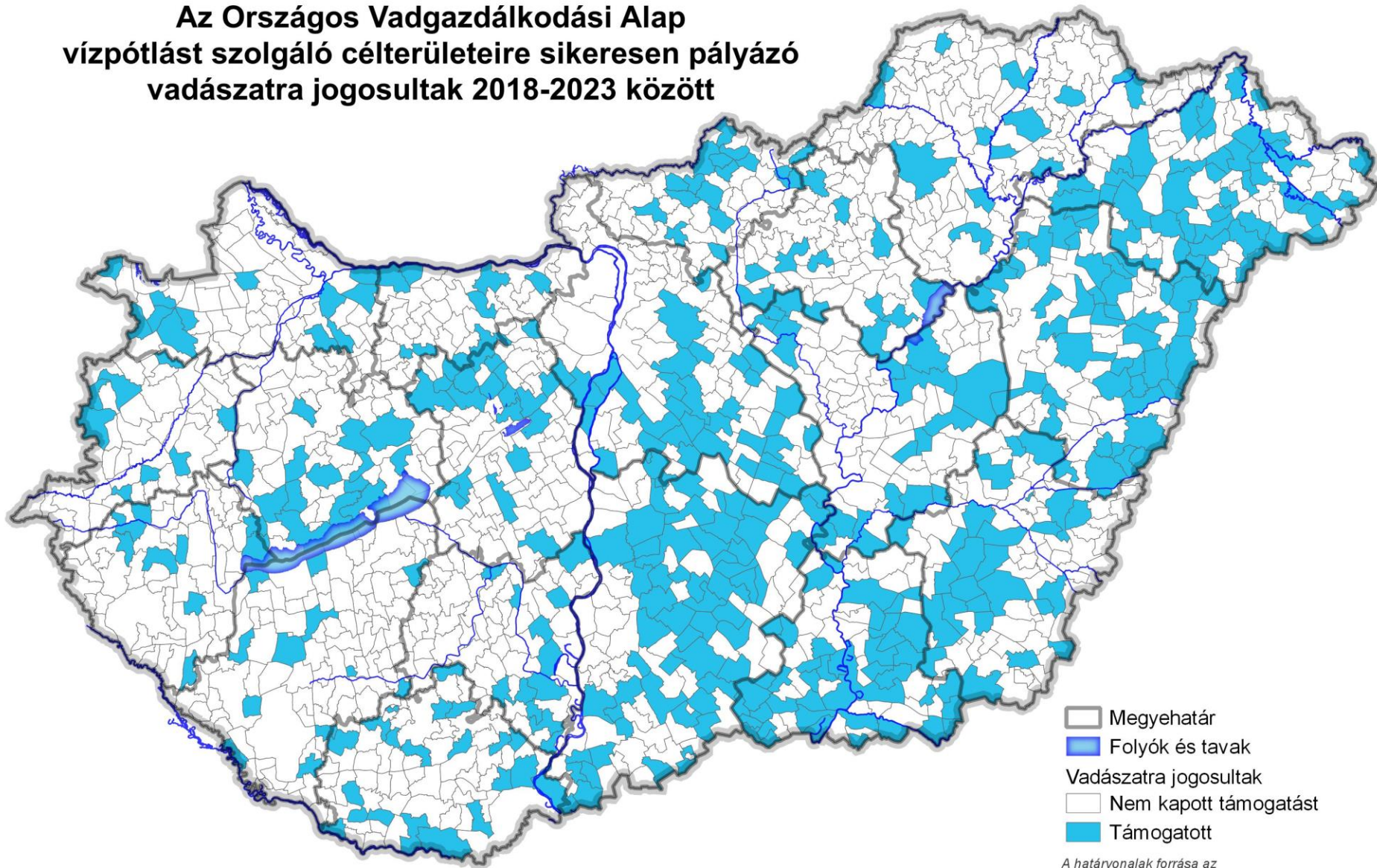
- **Támogatható**

- Itatók, nagy vízfelületű itatóhelyek létesítése
- Víznyerőhely létesítése
- Szélkerekes-, napelemes kút telepítése
- Meglévő kutak felújítása, víztartály, lajtos kocsi, szivattyú vásárlása
- Hatósági engedélyek és tervezés költsége
- Vízvisszatartó létesítmények építése
- Ökológiai víz vásárlása

**Az Országos Vadgazdálkodási Alap
vízpótlást szolgáló célterületeire sikeresen pályázó
vadászatra jogosultak 2018-2023 között**

- Megyehatár
- Folyók és tavak
- Vadászatra jogosultak
- Nem kapott támogatást
- Támogatott

*A határvonalak forrása az
Országos Vadgazdálkodási Adattár*

Van-e kimutatható hatása a beavatkozásoknak?

1. Vadászatra jogosultak által gyűjtött adatokban jelentkezik-e statisztikailag kimutatható eredmény

- Kisléptékű, pontszerű beavatkozások
- Nagyobb hatású tényezők
- Vadászterületenként eltérő célok

2. Vadászatra jogosultak véleménye (kérdőív)

- A pályázók alapvetően elégedettek voltak a Vadgazdálkodási Alap rendszerével és céljaival
- Hasznosnak és hatékonnak tartották őket
- A hatékonyság megkérdőjelezhető, hiszen saját maguk a legritkább esetben végeztek méréseket

Szemléletformáló hatás

sok vadászatra jogosult a pályázati forrásnak köszönhetően kezdett el fejleszteni, amit a pályázati forrás felhasználásán túl is folytat

A Vadgazdálkodási Alap jövőképe

- A Vadászkamara **hosszú távon** tervezi a Vadgazdálkodási Alap pályázati rendszerének működtetését
- Ehhez várhatóan a jelenlegihez hasonló mértékű forrás is biztosított lesz évről-évre
- Már zajlik a **2024/25. vadgazdálkodási évre kiírásra kerülő pályázati felhívás előkészítése** - várhatóan augusztus végén/szeptember elején jelenik meg

A Vadgazdálkodási Alap jövőképe

- A következő kiíráshoz már kértük a Vadászkamara területi szervezeteinek és Természetvédelmi Szakbizottságának, valamint az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályának javaslatait
- A Vadászkamara Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Bizottsága első körben tárgyalta a kérdést
- A beérkezett javaslatok és a tapasztalatok alapján lefektette a következő kiírás alapjait
- Az agrárterületeken végzett **élőhelyfejlesztés és a vízgazdálkodás** fejlesztése várhatóan továbbra is még nagy hangsúlyt kap

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Rung Áron vadgazdálkodási főmunkatárs | +36-30/338-8558
alap@omvk.hu, rung.aron@omvk.hu